

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Vsesokolski zlet v Ljubljani.

Minila je dolga doba štiridesetih let, odkar se je presadila s čeških tal med Slovence ideja Sokolstva, odkar je tudi med našim narodom začel veliki duh velikega Tyrša buditi v življenje do tedaj še popolnoma mrtvi slovenski narod. Češki narod se ima gotovo v prvi vrsti zahvaliti svojemu Tyršu, da se je tako hitro in odločno otresel svojih tlačiteljev, kajti tisoči in tisoči Tyrševih duševnih sinov — Sokolov — so dali narodu zopet ono zavest, katera je dvignila narod iz mrtvila, v katero ga je zazibala i lastna narodna nemarnost i pesteča roka Slovanstvu vedno in vedno skrajno neprijaznih vladnih krogov. Češki narod se je po svojih Sokolih dvignil zopet do samega sebe. Drugače pa je pri nas Slovencih.

Dočim je imel češki narod v svoji slavni zgodovini velikansko oporo pri svojem preporodu, smo bili mi Slovenci že več ko celo tisočletje edino le nakovalno, po katerem je tolkel naš tlačitelj, vsa naša zgodovina je bila nepretrgana vrsta zločinov, katere je močnejši izvrševal nad slabjšim, debela knjiga krivic, ki so se godile našem narodu in ga potlačile tako globoko, da nam moramo opravičeno čuditi, da smo sploh še mogli vstati iz svojega groba. V svoji zgodovini nismo imeli nikake opore, a tudi od drugod je ni bilo, navezani smo bili sami nase, na posameznike, ki pa pravzaprav še sami niso vedeli pri čem so. V takih razmerah je pač umevno, da ideja Sokolstva ni našla takega odziva v našem narodu, kakor ga je našla v bratskem narodu češkem. Počasi, v dolgih presledkih, je tupatam pognalo zrnce, vsajeno v sicer rodovitno, pa še ne pripravljeno zemljo, svojo kal, tupatam je vzrastla bilka, a niso je znali gojiti, usahnila je, zamrla: edino v Ljubljani, v središču naroda se je vzlic raznim viharjem ohranila in obranila ter po dolgih letih zopet dala novega semena. Iz Ljubljane se je začel širiti zopet klic po narodni vojski širom cele Slovanije, in tako so nam vzrastla nova sokolska društva, katerih štejejo letos ob proslavi štiridesetletnice „Ljubljanskega Sokola“ že lepo število, dasiravno bi bilo to število ob ugodnejših razmerah moralo narasti gotovo desetkratno.

„Ljubljanski Sokol“ je sicer praznoval že lani svojo štiridesetletnico v svojem lastnem krogu, a letos bo slavilo z njim vred vse slovensko in slovansko Sokolstvo štiridesetletnico onega pomembnega časa, ko je slovenskemu narodu duh Tyršev obudil v Sokolstvu narodno trambco. Da udari, kadar je treba, takoj, kakor vihra z neba, je vse, kar zahteva vojskovodja od svoje vojske. To je tudi končni cilj dolgotrajnih vežb, vaje posameznika in celote. Tako je pri vojaštvu, tako tudi pri Sokolu. Kakor vadi vojak od prvega dne, ko mu oblečejo vojaško suknjo, pa do velikanskih skupnih vaj, da pokaže, koliko zamore sam in koliko zamore celoto, istotako vadi Sokol posameznik v telovadnici, družji se v četa, vadi, a končni cilj mu je, da — udari, udari takoj, kadar ga pokliče narod v boj. Kakor vojskovodja v velikih vojaških vajah oceni moč svoje vojske in njene pripravljenosti za udar, tako naj bi tudi narod od časa do časa sklical svojo vojsko k velikim

vajam ter tamkaj ocenil moč in pripravljenost svoje vojske. In sedaj, ob proslavi štiridesetletnega obstanka slovenske narodne vojske, slovenskega Sokolstva, je sklical slovenski narod svoje čete v belo Ljubljano, da si jih ogleda, da oceni njihovo moč, da poskusi svoje sile. In odzvale so se čete pozivu — v nedeljo bo videl narod, koliko sme pričakovati od svojih sinov, videl pa bo tudi, da so te čete izborna izvežbane, a izpoznati bo moral obenem, da si je pač sam kriv, ako te čete niso številnejše.

Ljubljana se pripravlja na sprejem cveta slovenskega naroda. Kakor pa ni več slovenski narod osamljen na bojišču za svoje pravice, ni tudi osamljen v svojem veselju, ko se raduje svojega napredka. Slovanska vzajemnost ne zahteva samo, da stoje slovanski narodi trdo drug poleg drugega, ko besni boj, ne, zahteva tudi, da stiska brat bratu desnico, ko je potihnil boj, ko se slavi zmagoslavje. In zato bodo prihiteli naši bojni tovariši od vseh strani, prihiteli bodo sinovi matere Slave od severa in juga, da nam stisnejo bratsko desnico in se z nami povesele našega velikega dneva. Slovenska Ljubljana bo imela v nedeljo v svoji sredi zastopnike vseh slovanskih narodnosti.

Naš namen ni, posebej še pozivljati naš narod, da naj se udeleži v čim največjem številu proslave slovenskega Sokolstva, saj je to njegova dolžnost, saj je narod sam, ki hoče in mora imeti jasne pojme o svoji moči, pač pa zahteva že preprosta vljudnost napram našim bratskim gostom, da jim pokažemo, kako znamo ceniti njihovo bratsko ljubezen. — Spomnite se samo, kako vas sprejemajo, kadar pridete med svoje najbližje brate Hrvate, spomnite se, s kakim navdušenjem vas je pozdravljaj češki narod ko ste prišli v njegovo sredino! Komur je torej le količkaj na tem, da vrne svojim bratom milo za drago, naj pohiti v Ljubljano, kjer bo praznovala bratska slovanska ljubav svoje vzvišeno slavje!

Natančnosti o sporedu cele slavnosti ne bomo priobčevali, saj so jih prinesli ljubljanski listi, posebno pa naš slovenski strokovni sokolski list. Večina zunanjih društev in gostov bo dospela v Ljubljano v soboto. Zvečer priredi Glasbena Matica v čast gostom koncert. Drugi dan v nedeljo dopoldne bo sprevod po mestu in tekmovalna telovadba, popoldne pa javna telovadba. Proste vaje bo izvajalo 800 telovadcev, kar sicer ni ravno veliko število napram onemu, kakor se je zbralo telovadcev pri vsesokolskem zletu v Pragi, a za naše razmere je itak to število zelo častno. Za telovadišče je določeno dirkališče pod Tivolijem, kjer so za gledalce postavljene tribine. Prostora je za 10 000 ljudi. Po telovadbi je prosta zabava na velikanskem veseličnem prostoru, kjer so ljubljanske gospe in gospice pripravile vse, kar je potrebno za okrepitev občinstva. Drugi dan so izleti na Bled, v Postojno, v Trst itd.

Ponavljamo še enkrat, kar smo pisali v zadnji številki, da bo nudil vsesokolski zlet v Ljubljani toliko izvenrednega, presenetljivega, da bo gotovo vsakomur žal, kdo se ne bo udeležil te slavnosti. Ne zamudite torej prilike in pohi-

tite z drugimi vred v belo Ljubljano, da izkažete čast našim vrlim Sokolom in njihovim bratskim soborilcem. — V to ime kličemo vam vsem najkrepkejši:

Na zdar!

Slovenskim abiturijentom in visokošolcem!

Ko premišlujete, kam bi se obrnili po dovršenih srednješolskih študijah, Vas hočemo tudi mi, slovenski visokošolci v Pragi, združeni v akademičnem društvu „Ilirija“, opozoriti na nekatera dejstva, ki bi vplivala na Vašo odločitev. Pri vprašanju, ali se hočete posvetiti vseučiliškim študijam, ali pa se obrniti kam drugam, pač ne moremo mnogo odločevati — zato se obračamo v prvi vrsti na Vas, ki nameravate nadaljevati svoje študije na kaki univerzi ali tehniki.

Razmere na nemških vseučiliščih že od nekdanj niso odgovarjale slovenskim potrebam, letos pa so postale naravnost neznosne. Slovenski dijak velja svojim nemškim tovarišem že od nekdanj kot gost, letos pa se je še celo dunajska univerza kot taka, toraj uradno, postavila s svojim javnim razglasom na to skrajno nepravilno stališče. Dala si je s tem pečat nižjeavstrijskega vseučilišča, dasi ima biti osrednje vseučilišče cele države (kar tudi je — po vzdrževanju!)

Pa ne samo visoke šole same, ampak tudi mestno prebivalstvo je slovenskemu dijaku po svojem mišljenju tuje in nasprotno in ga kot tako ne more podpirati v njegovem stremljenju po vsestranski izobrazbi in omiki.

Z ozirom na ta neovrgljiva dejstva smemo s polnim pravom trditi, da so za zdaj, ko še nimamo svojih lastnih šol, za slovenskega dijaka edino pripravne visoke šole — češko vseučilišče, oziroma tehnika v zlati, slovanski Pragi.

V Pragi, v središču kulture češkega naroda, spozna slovenski dijak pravo slovansko življenje ter preide po najkrajšem potu od idealnega navdušenja k resnemu, realnemu delu za kulturni, gospodarski in politični napredek svojega naroda. Razun našega društva in „Češko-slovenskega akad. krožka“, „Slov. plan. društva“ najde slovenski dijak tukaj akademična, sokolska, pevska, znanstvena, družabna in druga češka društva, ki ga vsa z največjo prijaznostjo sprejmejo v svojo sredo. Pa tudi vse prebivalstvo kraljevske Prage, da, celo mesto s svojimi javnimi knjižnicami, čitalnicami, muzeji, razstavami, neštevilnimi znanstvenimi in političnimi predavanji ga kot Slovenca v njegovem stremljenju prijateljsko podpira. Tudi življenje je v Pragi cenejše nego morda v kakem drugem vseučiliščnem mestu, kar je za slovenskega dijaka dokaj odločilno in važno.

Iz teh kratkih podatkov je razvidno, da imajo praške visoke šole premnogo prednosti pred nemškimi na Dunaju in v Gradcu. Zato apeliramo na Vas, slovenske abiturijente, pa tudi na vse slovenske visokošolce in Vas utemeljeno in popolnoma upravičeno pozivljamo: Proč od Dunaja, proč od Gradca! Pridite kar najštevilnejše sem gori v zlato slovansko Prago.

To bo najboljši odgovor na burševska izzivanja! Odbor slov. akademičnega društva „Ilirija“ v Pragi.

NB. Natančnejše podatke daje: Zvonimir Bernot, modrosl. Ljubljana, Poljanska cesta 10; Julijan Pavliček, pravnik — Bovec (Goriško); Miloš Meža, pravnik — Velenje (Štajarsko).

Celjske in štajarske novice.

— Vsesokolski zlet v Ljubljani. Agitacijski odbor „Ljubljanskega Sokola“ poslal je našemu telovadnemu društvu „Celjski Sokol“, sledeči cirkular:

Slavno županstvo!

Vsesokolska slavnost je pred durmi. Spoznavajoč važnost te slavnosti nele za razširjenje sokolske ideje same, temveč za cel narod slovenski, sklenili so bratje Hrvatje, da v velikem številu pohite v Ljubljano, da s svojo navzočnostjo povzdignejo našo svečanost in nam pokažejo, s kako vročo simpatijo spremlja bratski nam narod hrvatski vsak naš pokret. Sprejmimo jih kar najpristrčneje. Postavimo jim v čast ponosne mlaje, trobojnica naj jim plapolja nasproti, pristrčen „Živijo“ naj jim doni v pozdrav vsepovsod, kjer bodo stopali po slovenski zemlji. Naj bi ne bilo slovenskega društva, ki bi se ne udeležilo sprejema bratov Hrvatov, ko se bodo vozili po slovenskih pokrajinah, naj bi ne bilo vase, ki bi se tedaj praznično ne okinčala s slovenskimi zastavami hrvatskim Sokolom v pozdrav. Pokažimo jim, da vemo ceniti njih bratsko ljubav, pokažimo jim pa tudi da prebiva tu rod slovenski, ki se s ponosom zaveda svoje narodnosti!

Odbor „Sokola“ se je raditega obrnil na vse slovenske občine ob progi Brežice—Trbovlje in je pričakovati, da se vse občine odzovejo temu pozivu. Naj se v soboto in nedeljo okinča vsaka slovenska hiša v dokaz narodne zavesti in v dokazilo bratske ljubezni do milih nam bratov Hrvatov. — Slovenske občine, mi vas pozivljemo s klicom:

„Naprej zastava Slava!“

— Sprejemni izpiti za slovensko gimnazijo v Celju. Še enkrat opozorimo na besede, katere smo pred kratkim o sprejemu v nemško-slovensko gimnazijo v Celju pisali. Dne 15. t. m. je vpisovanje in so sprejemni izpiti. Pričakujemo, da se obilo nadarjene slovenske mladine oglasi za sprejem.

— Izlet „Slovenskega delavskega podpornega društva“ v Bukovžlak v nedeljo se je obnesel nepričakovano dobro. Občinstva je bilo toliko, da je bilo vzlic velikim pripravam komaj še najti prostora. Ko je kmalu po 4. uri prikoral „Celjski Sokol“, 50 mož v društvenem kroju, do Koželjeve gostilne, sprejela ga je tamkaj velikanska množica občinstva celjskega in okoliškega z navdušenimi „živio“ klici. „Slov. delavsko podporno društvo“ z drugim občinstvom je prispelo že prej na veselični prostor, ker je „Sokol“ vadil med potom na lanovškem travniku redovne vaje. Med pokanjem topičev je prišedše „Sokole“ pozdravila pred slavolokom vrla domačinka v navdušenih besedah in izročila starosti šopek. Ko se je starosta zahvalil na pozdravu in so „Sokoli“ zaklicali krepak „Na zdar“ govornici, je odkorakal „Sokol“ z narodno godbo na čelu na veselišče, kjer se je potem razvila vsestranska zabava. Pevski zbor „Slovenskega delavskega podpornega društva“ je zapel pod vodstvom svojega pevovodje gosp. Fašaleka več vrlo dobro uspehlih moških zborov, mešani zbor „Celjskega pevskega društva“ pa pod vodstvom g. dr. Schwaba dva mešana zbora. Med prestanki je kaj marljivo svirala narodna godba. Jako zabavna in mnogim popolnoma nova je bila kupčija z orehi, v katerih so bile skrite številke za srečolov, ki je obsegal okrog 100 prav primernih dobitkov. Gospice razprodajalke so se prav pošteno trudile, da so oddale čim največ svojega prevarljivega blaga. Vsa čast jim! Mnogo zabave je tudi povzročila kupčija s pečenim koštrunom in pujskom. Resen in zelo navdušljiv pa je bil prizor, ko je starosta „Sokola“, g. dr. Dačko, izročil obče spoštovani, vrli Slovenki gospej Koželjevi krasen dar njeni novohčerki z željo, da bi tudi ona postala tako vrla

Slovenka, kakor se je njena mati pokazala ob priliki volitev v okrajni zastop. Navdušeni „živio“ in „na zdar“-klici so bili jasen dokaz, kako ceni naše občinstvo žene, kakor je gospa Koželjeva. Živela! — Zabava je bila tako neprisiljena, tako prijetna, da je bilo prav težko ločiti se, ko se je začelo mračiti. „Sokol“ je odkorakal z godbo na čelu skozi Teharje in z njim tudi večina občinstva ter dospel ravno pred dežjem v Celje. Veselica se je izvršila v polno zadovoljstvo vseh udeležencev, da moramo „Slov. del. podp. društvu“ najodkritosrčnejše častitati na izbornem uspehu. — Končno naj pripomnimo, da je bilo v Koželjevi gostilni v notranjih prostorih nekaj kričačev, ki so na vsak način hoteli izzvati nemir in mogoče še kaj več. Prepričani smo, da so bili od neke strani nalašč zato najeti, da bi motili lepo veselico s svojim nemčurskim kruljenjem, ali zmotili so se, kajti brigal se ni nihče drug zanje kakor — orožništvo.

— Volitev v splošni kuriji za deželni odbor. Včeraj so v celjskem „Narodnem domu“ zborovali slovenski poslanci, zaupni možje in zlasti zastopniki vseh političnih društev okrajev: Celje, Laško, Konjice, Šoštanj, Slovenji gradec, Vransko in Gornjigrad. Sestavili so se volilni odbori za vse te okraje. Sklenilo se je sklicati kar največje število volilnih shodov po celem okolišu teh sedmih političnih okrajev, kjer bodo nastopili razni govorniki, zlasti dosedanji poslanci. Tudi glede kandidata za novega poslanca za te okraje ni bilo niti najmanjšega nesoglasja, končni sklep se pa v ti zadevi ni storil, ker se bode prej dala prilika ljudstvu, da izrazi svojo voljo. Splošno je bila izražena potreba živahne agitacije za prihodnje neposredne volitve, da slovenski narod na Spodnjem Štajarskem pokaže v polni meri svojo politično zavednost in moč nasproti vladi in Nemcem.

— Ura na stolpu „nemške“ cerkve v zadnjem času, odkar so jo dali popraviti, vendarle kaže pravi čas. Radovedni smo, kedaj bo imel magistrat toliko denarja, da bo dal popraviti ono „šklemfo“ na stolpiču mestne hiše.

— Hčerka mitničarja ob kapucinskem mostu je v resnici vzor „nemške“ dame! — Ta gospodična je nastavljena pri nemškem kopališču ob Savinji v mestnem parku za prodajalko kopališčnih listkov. V torek zvečer okolu pol 8. ure je šel njen oče po njo, da jo spremi domov. Med potjo se je vnel med njima vesel pogovor. Poleg mosta čez Savinjo sedel je na klopi neki Slovenec in gospodična, ko je prišla do mosta, se ni mogla vzdržati, da ne bi ga indirektno nahrulila z besedami: „... Heute habe ich 175 Karten verkauft; — und wie ich heut' die Windischen zusammengeschimpft hab' — das war grauslich!“ Oče je nato ves vzradoščen vzkliknil: „Ah, so!“, in potem je nastal krobot brez konca in kraja, da so se kar sprehajalci ozirali in nekateri so se celo obrnili ter pljunili na stran, hoteč s tem očitno pokazati svoje zgražanje nad finim ponašanjem te „nemške“ dame. — Ali je mestni park darovala celjska slovenska okolica celjskemu „olepševalnemu društvu“ zato, da se niti mirni Slovenci tam ne morejo zvečer, po dnevnem delu navžiti svežega zraka, ne da bi se jih nahrulilo in to še celo od „nemškega krasnega spola“ — Ali je že tako daleč prišla „nemška kultura“, da celo „dame“ na tak način napadajo Slovence? — Le tako naprej! Bo že prišel dan plačila, ko bomo mogli mi vrniti „zob za zob“ in „šilo za ognjilo“, toda ne na tak način kakor „Nemci“, ker naše slovenske dame niso tako „visoko“ kultivirane, da bi druge ljudi po ulicah in parkih hrulile! — Gori omenjeni gospodični pa bi priporočali, da drži malo bolj jezik za zobmi kedar gre mimo Slovencev, ker bi se sicer znalo nekaj drugega zgoditi, kar ji pa gotovo ne bi bilo najljubše!

— v. —

— Družba slov. igralcev iz Ljubljane priredi v sredo, 13. julija v prostorih g. Brinovca na Vranskem gledališke predstave. Na sporedu so tri igre in sicer: „Rdeči talar“, igrokaz v dveh dejanjih, izvirna igra „Pri vratarju“ ter gluma „Poljub“. Kakor se vidi je spored kaj raznovrsten in zato bo imel od tega gotovo užitek. Kdor pa hoče imeti res umetniški užitek, ta si naj ogleda gospo Danilovo v „Rdečem talarju“. Apelujemo še enkrat na vse zavedno

občinstvo Savinske doline, da uporabi to redko priliko ter pokaže z mnogobrojnim obiskom svoje simpatije slovenskim igralcem. Začetek ob pol 9. uri zvečer. — Ista družba priredi tudi predstavo v Žalcu v četrtek, dne 14. t. m. zvečer. Nadejamo se, da bo tudi v Žalcu slov. občinstvo z veseljem sprejelo dične ljubljanske igralce, katerim želimo vsestranskih najboljših uspehov.

— Zahvala. Odbor „Bralnega društva“ na Dobrni izreka v imenu društva najpristrčnejšo zahvalo vsem, kateri so pripomogli k tako sijajnemu uspehu slavnosti ob priliki blagoslovljenja društvene zastave. Predvsem preblagorodni gđ. kumici Tereziji Goršekovi, častnemu udu preč. g. profesorju Jos. Kardinarju, mil. gosp. kanoniku dr. Jan. Korenu, preč. g. dr. Evg. Lampetu, slavnim društvom: „Slov. krščan. soc. zvezi“, „Celjskemu pevskeemu društvu“, „Celjskemu Sokolu“, „Slov. kat. izobr. društvu“ v Studencih za udeležbo z zastavami; „Celjskemu pevskeemu društvu“, „Slovenskemu delavskemu podp. društvu“, „Šmartinskemu pevskeemu društvu“, dobrnskemu ženskem pevskeemu zboru ter „Narodni godbi“ za prijazno sodelovanje pri koncertu, — vsem p. n. društvom in zasebnikom za prisrčne pozdrave brzjavne in pismene, dobrnskimi dekletom za venčanje, mladeničem za postavljanje slavolokov, slednjič vsem p. n. gostom in domačim, kateri so se slavnosti udeležili.

Odbor „Bralnega društva“ na Dobrni.

— Šoštanjki poštar vrgel se je na agitacijo za „Štajerca“. Pred par dnevi prišel je kmet na pošto poprašat, če je „Naš dom“ že tu. Pri tej priliki nagovoril ga je navzoči, usnjar ob enem poštar, naj „Štajerca“ naroči ker ta piše dobro in samo resnico! Ej, gospod Woschnagg ali se vam res pisava tako dopade? Pa vendar ne zaradi tega, ker je vaš prijatelj gnjile preteklosti dopisovalec v „giftno krotu“. Če ste pa res tako vneti za ta list, potem se pa tudi potrudite, da bode vse resnice in Šoštanja doprinašal in se izkazal za tisto, v kar se šteje, ker tam na hribčku blizu Sv. Mihela bi našel po vaši naklonjenosti dovolj gradiva, kar bi nas kmete zelo zanimalo; tako pa ker ima le nemškutarske laži, se ga ogiblujemo kakor vsega, kar je žnjim v tesni zvezi. Nič ne zamerite, saj veste, da smo si znanci in da vam tudi kaka poštena beseda ne škoduje. Če pa mislite poštni urad porabiti za prostor agitacije v prid „Štajerca“ se pa motite — poštni urad je za kaj boljšega, kakor za vaše agitacije tukaj — torej le lepo tiho in nič nepravilnega v uradu.

Kmetič.

— Slavnost, katero priredi slov. pevsko društvo „Vranska Vila“ dne 24. t. m. na Vranskem, obeta postati kaj lepa. Prvo slov. pevsko društvo „Lira“ iz Kamnika naznanilo je „Vili“ za ta dan korporativno udeležbo z zastavo in bode pri koncertu sodelovalo. Kamniška „Lira“ je znana kot eno najboljših pevskih društev in valed tega gotovo nobeden zaveden Savinčan ne bode zamudil prilike poslušati ta dan mogočne akorde slovenske pesmi. Natančnejši spored objavi se v kratkem.

— Stavka v Trbovljah. Med rudarskimi delavci v Trbovljah se je zopet pojavil močan odpor napram nekaterim uradnikom in paznikom tukajšnjega rudokopa. — Danes se odločijo rudarji za mir ali pa za — stavko. Želeti bi bilo, da se odločijo za delo — saj storijo s stavko le uslugo rudarski družbi, ki jih bo z lahkim srcem pognala v svet.

— Pozdrav „Sokolov“ na Vidmu ob Savi bo sijajna manifestacija. Pri vsakem sokolskem vlaku streljali bodo kmetski fantje. Postavil se bo slavolok in visok mlaj. Na postaji bo igral tamb. zbor videmskih kmetskih fantov. Gasilno društvo bo izkazovalo „Sokolom“ časti. Videmske gospice bodo pod vodstvom mil. gosp. Doblšakove in Omahnove obsipavale „Sokole“ s cvetjem. Kraj bo v zastavah.

— Utonil je v Savi pri Brežicah v nedeljo dne 10. t. m. trgovski pomočnik Planinc. doma v Št. Petru pod Sv. Gorami. Hotel je Savo preplavati, a se je potopil na tem mestu in v zelo deroči vodi. Pri Čateškem brodu so ga pootegnili iz vode.

— Samomor. V noči med soboto in nedeljo se je dogodil pri Pragarskem tragičen dogodek. Ko je šel po tržaškem brzovlaku, ki odide s

Pragarskega proti Mariboru okrog pol 2. ure zjutraj, železniški čuvaj Plečko pregledovat progo, je našel ob desnem železničnem tiru žensko truplo brez glave. Po daljnem iskanju je našel tudi glavo kake tri metre od tira. Oseba, ki je na tak strašen način skončala svoje življenje, je bila učiteljica na Spodnji Polskavi, Elizabeta Valenko, rodom iz Hajdine pri Ptuju. Bila je stara 28 let. Kolikor nam je znano, je dobila Valenko pred kratkim dovoljenje za možitev, ali odredi bi se bila morala službi. Morda je tudi to kolikor toliko doprineslo h koraku v smrt. Med Polskavci je bila Valenko priljubljena. Pogreb je danes.

— Svinja umorila otroka. Dne 6. t. m. je pustila v Prevolkovju pri Slov. Bistrici hči posestnika Duzeja, Tončka Zorko, svoja štirimesečna dvojčka v zibelki speča v sobi in šla v bližnji vrt delat. Med tem je prišla v sobo svinja, preobrnila zibelko in odgriznila enemu otroku polovico glavice. Drugega otroka se ni dotaknila. Ko je mati prihitela v sobo, je bil otrok že mrtev.

— Od Žigertovega stolpa. Prihodnjo nedeljo se obhaja cerkvanje pri Sv. Arehu na Pohorju. Tja prihaja mnogo romarjev. — Ker bi si marsikdo rad ogledal Žigertov stolp in vžival raz njega krasen razgled, naznanjamo, da bo isti dan stolp odprt in da znaša vstopnina izjemoma za ta dan samo 10 v. Stolp je oddaljen samo pol ure od cerkve. — Planinski pozdrav!

Podravska podružnica „S. P. D.“

— Čebelarški shod s predavanjem in zborovanjem povodom ustanovitve čebelarške podružnice za okraj Sv. Lenart v Slov. goricah bo v nedeljo, dne 17. julija popoldne ob 3. uri v gostilni g. Ferd. Mlinariča pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Čebelarji, prijatelji čebelarstva in vsi, ki imate veselje poprijeti se te lepe in koristne stroke, pridite iz šentlenartskega okraja vsi polnoštevilno; naj bi se čebelarstvo začelo bolj širiti tudi v zgornjih krajih lepih Slovenskih goric, kakor je to že v lepem razvitku v južnih in vzhodnih delih!

Ivan Jurančič, čeb. pot. učitelj.

Poziv slovenskim umetnikom!

Dijaško umetniško društvo „Vesna“ na Dunaju, je sprejela na svojem V. rednem občnem zboru enoglasno nalogo prirediti, kot edino poslušajoče slov. umetn. društvo, slovenski oddelek jugoslovanske razstave v Belemgradu. Ta oddelek bo ločen v en del, kjer bodo dela slov. upodobljajočih umetnikov sploh in drug, kjer bodo izložena le dela „Vesne“.

Odbor društva „Vesne“ je začel že razpošiljati natančna pojasnila posameznim umetnikom.

Ker pa mu niso znani vsi naslovi, prosi tem potom vse one gg. umetnike slikarje, kiparje, arhitekta in umetnike obrtnike, kateri niso dobili še nikakega poziva, naj ga blagovolijo naročiti z dopisnico pod naslovom: „Vesna“ Dunaj III/1. Thongasse 10.

Odbor društva „Vesne“ na Dunaju.

Društveno gibanje.

— Družba slovenskih igralcev iz Ljubljane priredi v četrtek, dne 14. julija t. l. v Žalcu v Hodnikovi dvorani gledališke predstave s koncertom. Spored: 1. F. S. Vilhar: „Na morju“; Pahor: „En starček je živel“, poje J. Betetto, član slov. opere. 2. Vrabčeva pesem, in Parma: Rokovnjači, pesem Polonce, poje Vida Kočevar. 3. Igra: „Kdor se poslednji smeje“, veseloigra v 1 dejanju, spisala Knaufova, uprizoril Danilo. Godi se v Baden-Baden. 4. F. S. Vilhar: „Mornar“; Krek: „Dekletu“, poje J. Betetto. 5. Igra: „Poljub“. Gluma v 1 dejanju. Italijanski spisal Rossi, uprizoril Danilo. Godi se na deželi. 6. Kupleti: „Vdovica mala“ in „Pat! Pat!“ poje Vida Kočevar. 7. „Pri vratarju“. Izvirna burka. Spisal Pucelj, uprizoril Danilo. Dejanje se vrši v Ljubljani. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Cene sedežev: Od I. do III. vrste 2 K, nadaljne vrste 1 K 60 vin. Stojišča 1 K. Predprodaja sedežev pri Hodniku na dan predstave in zvečer pri blagajni. Vstop je vsakemu dovoljen.

— Šaleška posojilnica v Velenju naznanja, da ima na dan 27. julija t. l. ob 9. uri dopoldne v prostorih posojilnice, svoj izvenredni občni zbor. Dnevni red: 1. Sprememba pravil. 2. Slučajnosti.

Druge slovenske novice.

— Sokolski zlet v Ljubljani. Čehov pridejo trije vlaki, in sicer gresta dva drug za drugim iz Prage, od Dunaja pa en vlak moravskih Čehov. Vojni erar je dal 2000 postelj na razpolago. Izletniki pojdejo tudi v Trst, nekateri v Pulj in Benetke.

— Tekmovalna telovadba ob II. vsesokolskem zletu. K tekmovalni telovadbi je čeških vrst priglašeni 40 in 16 posameznikov, skupaj 256 telovadcev. — Vseh tekmovalcev je priglašeni 360. Tekmovanja bodo ob tolikem številu izredno zanimiva. Vstop na telovadišče k tekmoivanju, ki se prične ob 7. uri zjutraj in traja do 11. ure dopoldne in popoldne od 3 ure naprej, je dovoljen proti vstopnini 60 v.

— Pri sokolski ljudski veselici nastopijo tudi združeni tamburaški zbori pod vodstvom g. Bogumila Kajzelja. Skupni tamburaški zbor bode sestavljen iz 90 tamburašev. — V tamburaškem zboru so združeni tamburaši društev: „Kolo“, bralno društvo „Kranj“, „Zvonček“, šišensko tamburaško društvo in dva dijaška tamburaška zbora.

— Šampanjec v korist družbi sv. Cirila in Metoda je založil g. Uroš Kersnik na Marije Terezije cesti šte. 12 v Ljubljani. Slavno občinstvo blagovoli naj upoštevat to domače založništvo ter naj se glede na dobri namen ob vsaki priliki poslužuje omenjenega šampanjca.

— „Gorotan“. Ustanovni shod slov. akad. ferial. društva „Gorotan“ se bo vršil najbrž dne 27. t. m. v Velikovcu.

— V Celovcu je začela s prvim julijem poslovati nemška banka kot konkurenčni zavod slovenske kreditne banke. Poslovala bo kot podružnica centralne banke nemških hranilnic. — Nemški nacionalni listi se obračajo do vseh nemških trgovcev na Koroškem in Kranjskem. Menda je pri nas še premalo nemških in nemških trgovcev, da bi moglo to podjetje uspevati. Kakor se sliši, se pa nasprotniki ne zadovoljujejo samo z eno banko, ampak nameravajo še drug tak zavod ustanoviti. Seveda za obe deželi je eden premalo! Kaj pa bodo rekli nemški privatni podjetniki? Tako skrbijo ti neodrešenci za svoje brate!

— Iredenta med dijaki. Na tržaški višji realki so izključili tri učence radi iredentskih izjav iz vseh avstrijskih srednjih šol.

— Banffyjevo častno meščanstvo v Zagrebu. Kakor poroča „Obzor“, nameravajo vsi zagrebški častni meščani odložiti čast častnega meščanstva, ako zagrebški občinski svet ne pregovori Banffyja, ki je bil kot ogrski ministrski predsednik imenovan zagrebškim častnim meščanom, da odloži častno meščanstvo zagrebško.

— Aretirali so radi tatvine v Zagrebu Rozalijo Pesdenšek iz Kozjega.

— Proti hrvatskim kadetom v Pečuhu, ki niso hoteli pevati madžarske himne, je završena preiskava. Šest kadetov je izključenih iz šole. Po Hrvatskem je raditega velika razburjenost. Hrvatje zahtevajo, da se ustanovi hrvatska kadetna šola.

Politični pregled.

Rusko-japonska vojna.

Poročilo, ki je došlo v Petrograd iz glavnega ruskega taborišča, pravi, da je bila pred Port Arturjem velika pomorska bitka. Admiral Togo je rusko eskadro, plovečo na morje, napadel z vsem svojim brodom, obstoječim iz 21 ladij. Navzlic veliki japonski premoči se je bitka, v kateri je bilo potopljenih več ladij, končala za Ruse zelo ugodno. Natančnejih podatkov še sedaj ni.

Ruske baterije na portarturški trdnjavi še niti enega strela niso izstrelile iz topov. Municije imajo Rusi v izobilju.

Rusi v Port Arturju pripovedujejo, da so bili v preteklem tednu severno od Port Arturja

uničeni trije japonski polki. Neki ruski polk, ki je bil na poizvedovanju, so Japonci prisilili, da se je moral umakniti, potem sta pa Japonce obkolila dva kozaška polka.

Po poročilih iz Tokija je general Kuroki silno nevoljen, da se je imenoval general Ojama za vrhovnega poveljnika mandžurske armade. Kuroki je z gotovostjo računal, da bo on na to mesto imenovan. Zmagovalec ob reki Jalu se trdovratno upira oddati poveljstvo generalu Ojami. Navziic ukazu od zgoraj še vedno po svoji volji dirigira svoje voje in vodi operacije, kakor da bi Ojama ne bil njegov vrhovni poveljnik.

„Novoje Vremja“ je sestavilo pogoje, katere bo stavila zmagovalna Rusija premagani Japonski. Ti pogoji so: 1. Primerna vojna odškodnina in kot jamstvo zato izročitev vseh vojnih ladij, ako bi pa teh Japonska več ne imela, bi pa morala v pokritje vojne odškodnine zastaviti vse svoje carinske dohodke; 2. odstop otokov Čušima in Okišima in 3. priznanje ruske nadvlade v Koreji in Mandžuriji. Kakor se vidi, so v Rusiji v svojih zahtevah za slučaj zmage veliko skromnejši, kakor Japonci. No, nam se zdi, da bodo navzlic sedanji Japonski samozavesti Rusi tisti, ki bodo narekovali mirovne pogoje.

London, 9. julija. „Daily Chronicle“ poroča, da so Japonci zavzemši Kajping vjeli 50 Rusov in vzeli 10 ruskih topov.

London, 9. julija. (Koresp. urad). Iz Tokia poroča Reuterjev urad: General Oku poroča, da so Japonci po hudem boju dne 8. julija zasedli Kajpin (Kajčov).

London, 9. julija. Občna pozornost se koncentrira na Port Artur, kjer se v okolici vrše vroči boji. Zanimivo je, da japonska vlada doslej niti besedice ni poročila o stanju in uspehih vojnih operacij proti Port Arturju. Gotovo je, da pri japonski armadi ni nobenega vojnega atašeja, nobenega časnikarskega poročevalca in skoro gotovo tudi ne nobenega Evropejca.

Tokio, 9. julija. Tu se vrše že priprave za slavnost, ko pade Port Artur.

London 9. julija. Boji pred Kajpinom in Hajčenom trajajo že neprestano štiri dni. Kajpin so Japonci res zasedli. Japonci hočejo zasesti Niučvan.

London 9. julija. Iz Tientsina poročajo: Kakor trdijo Rusi, so japonske armade razdeljene sledeče: Druga in dvanajsta divizija korakata od Fengvangčenga v smeri proti Liaojanu, oziroma Sajmaci, dočim koraka gardna divizija ob Jalu in deseta divizija od Takušana proti Hajčenu. Levo krilo prve in desno zadnje divizije sestoji iz rezerve ob Jalu. Okujeva armada sestoji iz treh divizij, ki korakajo proti Port Arturju. Iz Liao ana poročajo, da se je vršil pri Koanu vroč boj, kjer je imel general Keller utrjene pozicije. Pri sebi je imel 4000 mož; Japonci so ga napadli o polnoči, na kar se je vnel ljut boj, v katerem je padlo 350 Rusov. Nato so se Rusi umaknili v največjem neredu. Od istotam poročajo, da Japonci nameravajo Rusom preprediti umikanje proti Liaojanu, vsled česar pričakujejo velike bitke. Iz Tientsina poročajo, da je Ojama že dožl v Mandžurijo, ter se skuša združiti s Kurokijem. Z maršalom Ojama se je istočasno izkrcalo tudi mnogo japonskih čet.

Berolin 9. julija. „Berliner Tagblatt“ poroča iz Tokia: Rusko portartursko brodom je zapustilo pristanišče ter odplovalo s torpednimi mrežami in torpednimi rušilci zavarovano proti Hsiaupintavu.

Berolin 9. julija. Iz Tokia poročajo, da se ondi širi govornica, da so Rusi pogrešani japonski parnik „Seiji Maru“ potopili v vodah pri Jesu.

Petrograd 10. julija. Nemški cesar je brzojavno želel svojemu viborškemu polku veliko sreče na bojišču. Ponosen je, da je zadela njegov viborški polk čast, boriti se za carja in domovino ter za čast ruske armade. Brzojavko je končal z besedami: „Moje odkritosrčne želje spremljajo polk. Bog blagoslovi njegovo zastavo“.

Petrograd 10. julija. (Kor. ur.). Saharov brzojavlja: Naše čete so bile 8. t. m. v Kaičovu.

— Sovražnik je zasedel višine na levem bregu reke, kjer se je utrdil. Dne 9. t. m. je pričel sovražnik zopet z ofenzivo proti našim zadnjim četam, ki so se iz Kaičova umaknile proti severu. Na naše stališče pri Malhountzquitza je sovražnik dve uri streljal iz topov. Naše baterije so se umaknile, sovražnikova konjica pa je pričela prodirati proti Inkavu (Niučvan). Naše izgube še niso znane, ne presegajo pa nikakor 150 mrtvecev.

Petrograd 10. julija. (Kor. urad) Ruska agentura poroča iz Liaojana: V zadnjih desetih dneh je Liaojan vsled silnega deževja preplavljen. Ruska poročila pravijo, da so Japonci v noči 6. in 7. t. m. zasedli vrh gore Takušan in ondi postavili baterije. Križarica „Novik“ je s topnjačami odplula iz portarturske luke 7. t. m. ter obstreljavala japonske baterije, katere so obkolili ruski pešci in jih vzeli. Rusi trdijo, da so Japonci pri poizkusih priti v obližje ruskih prednjih ladij, izgubili najmanj deset torpedovk.

Tokio 11. julija. (Kor. urad). Torpedno brodovje Togovo se je približalo v nedeljo zvečer Port Arturju. Ena torpedovka je napadla rusko križarico „Askold“. Uspeh ni znan. Japonci imajo dva mrtveca in več ranjenih.

— V ogrskem državnem zboru se je začela razprava o zvišanju civilne liste. Ministrski predsednik Tisza je zvišanje civilne liste opravičeval s tem, da je cesar že več let nedostatke na dvoru plačeval iz zasebnega imetja. Opozicija je z žaljivimi medklici nasprotovala temu zvišanju, čeprav je Tisza obljubil, da bo odslej cesar vsako leto dlje časa bival na Ogrskem.

Loterijske številke.

Trst dne 9. julija 1904: 21, 82, 35, 28, 59.
Linc „ „ „ 44, 90, 84, 68, 4.

Bratje Sokoli!

Jutri, v sredo so redovne vaje na Lanovžu.

Odhod iz „Narodnega doma“

ob 7. uri zvečer.

Odbor.

Izplačujoče se postransko opravilo

brez posebnega truda in izgube časa najdejo spoštovane osebe vsakega stanu in povsod s prevzetjem zastopa avstrijske družbe prve vrste, ki sprejema „zavarovanja proti požaru, steklu, proti škodi pri prevažanju, proti tatvini po vlogu in življenja“. — Ponudbe pod „1798“, Gradec, poste restante.

LJUDEVIT BOROVIK

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokrese, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene pre-(213) skušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. 20-7

(312)

M. U. Dr.

Kunej Ferdinand

okrož. zdravnik na Vranskem

ordinira od 16. julija naprej zopet ob navadnih urah na Vranskem (hiš. št. 71).

Južno-štajerska hranilnica v Celju

razpisuje rok za podelitev podpor iz ustanov cesarja Franca Jožefa I. za slovenske dijake in učence katerekoli šole ali učnega zavoda, ki so pristojni v okrajih Šoštanj, Sevnica, Gornjigrad, Vransko ali Šmarje pri Jelšah

do dne 10. avgusta 1904.

Dosedanji štipendisti morajo na novo prositi. Prošnji ima biti priložena:

- domovnica,
- ubožno spričevalo,
- spričevalo zadnjega polletja, ki mora dokazati najmanj prvi napredovalni razred.

Nekolekovane prošnje naj se vložijo pri ravnateljstvu Južno-štajerske hranilnice v Celju.

(310) 1

Ravnateljstvo.

Važno za letovičarje!

Ker se vsako leto naseljuje več tujcev letovičarjev v našem krasnem kraju, Vidmu pri Krškem, sem postavil krasno vilo s šestimi sobami, sobo za kopel, kuhinjo, dve verandi, dve kleti, z vrtom za zelišča, cvetličnjakom in nasadom drevoreda, katera je kot prva

izvenredno po ceni naprodaj!

V bližnji okolici stoji že precejšnje število vil in nameravam za razvoj kraja staviti še več drugih. — Od vile je krasen razgled v romantično „Savsko dolino“ in na gorovje „Gorjance“; dalje je topla kopel v reki Savi; poštna, železniška in telegrafična postaja v bližini ter ugodna zveza z mesti: Zagreb, Ljubljana in Celje.

Več se izve pri lastniku

(292) 3-2

VALENTINU SCAGNETI-ju
stavbenem podjetniku na Vidmu pri Krškem.

Naprodaj

ali v najem

(305) 3-2

se da dobro idoča gostilna v večjem trgu na Štajarskem. Hiša stoji zraven živinskega sejmišča ter ima mnogo sob, katere se lahko oddajo najemnikom. Zraven hiše je velik vrt. — Več se izve pri

Francu Drolcu, organistu v Laškem trgu.

V najem vzamem

gostilno v dobrem kraju in dobro vpeljana mesarijo. Najemnino plačam naprej. — Po-(296) nudbe upravnistvu „Domovine“. 8-3

600 hektolitrov

najfinejšega vina ima naprodaj graščina Dugoselo pri Zagrebu. V kraju je železniška postaja. (275) 15-6

HIŠA

obstoječa iz petih sob in dveh kuhinj, z vrtom, pripravna za vsako obrt, kakor primerna za privatno stanovanje, na najživahnejšem prostoru, je za prodati (297) v trgu na Spodnjem Štajarskem. 3-3

S parno silo obratovana

tovarna za glinske izdelke v Račju

priporoča svojo veliko zalogo vsega v njeno stroko spadajočega blaga, kakor:

zidne opeke, izdelane z roko ali pa na strojih, votle zidne opeke, opeke na oboke, lončenih cevi za drenažo, na strojih izdelane strešne opeke, patentirane zarezne opeke, plošč za tlačenje itd. (255) 18-5

Blago izvrstno, ker napravljeno iz najboljše, s stroji obdelane gline; cene nizke.

Dva spretna

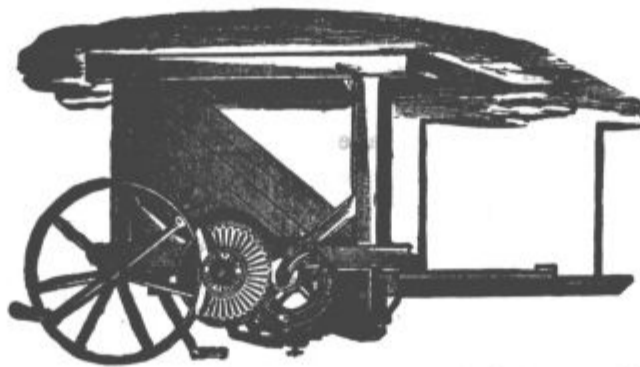
(302) 2-2

mizarska pomočnika

sprejme takoj Peter Bauerheim, mizararski mojster v Hrastniku.

Kje?

Le pri „Mercur-ju“ trgovina z železnino, P. Majdič, se kupijo najboljši poljedelski stroji,

mlatilnice

vitelji, slamoreznice itd. Bogata zaloga **traverz** in železniških šin, železa

za vezi, cementa, vodovodnih naprav in cevi in vsakovrstnega, v železninsko stroko spadajočega blaga.

